

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

LAUSUNTO

8.12.2010

Viitteet: Yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen – Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – yhteinen maatalouspolitiikka kohti vuotta 2020 (E 30/2010 vp)

Lausunto vuoden 2013 jälkeisestä EU:n yhteisestä maatalouspolitiikasta

Elintarviketeollisuusliitto ry pitää hyvänä sitä, että komission tiedonannossa (KOM(2010) 672/5) korostetaan keskeisinä tulevana haasteina ruokaturvan ylläpitoa, ympäristönsuojelua ja ilmastonmuutoksen huomioimista sekä alueellisen tasapainon ylläpitämistä EU:ssa. Suomalaisella tuotannolla on omat erityiset haasteensa epäsuotuisten luonnonolosuhteiden, maantieteellisen sijainnin ja pitkien etäisyyksien takia, mikä tulee huomioida EU:n yhteisen politiikan suunnittelussa tuotannon jatkuvuuden turvaamiseksi. Poliitiikan tulee tukea elintarviketuotannon, niin alkutuotannon kuin jalostavan teollisuuden, kannattavuuden ja kilpailukyvyn kehittymistä ja ottaa huomioon kuluttajien toiveet ja vaatimukset ruoantuotannolle.

Komission marraskuussa 2010 julkaisema tiedonanto tarjoaa yleisluontoisia elementtejä maatalouspolitiikasta käytävän julkisen ja EU-instituutioiden välisen keskustelun pohjaksi. Tässä poliittisten linjausten valmisteluvaiheessa Elintarviketeollisuusliitto ry haluaa tuoda esille seuraavat tärkeänä pitämänsä asiakokonaisuudet:

- Maatalouspolitiikan tulee kannustaa tuottajia ruoan ja rehujen raaka-aineiden tuotantoon. Suorien tukien tason tulee olla riittävä ja jatkossakin jäsenmailla tulee olla mahdollisuus maksaa osa tuista tuotantoon sidottuina. Tukijärjestelmissä tulee huomioida jäsenmaiden erilaiset tuotanto-olosuhteet, jotta kannattavan maatalouden ja ruoantuotannon harjoittaminen eri puolilla Eurooppaa on mahdollista. Maataloustukien vihertäminen ei saa vaarantaa ympäristötuen tukitasoa. Suomalaisen elintarviketeollisuuden yritysten valmistamat tuotteet kilpailevat avoimilla markkinoilla tuontituotteiden kanssa eikä yrityksillä ole mahdollisuuksia maksaa raaka-aineistaan merkittävästi muun Euroopan tasosta poikkeavia hintoja. Maatalouspolitiikan pitkäjänteisyys on tärkeää, jotta myös teollisuus voi toimia suunnitelmallisesti.
- Maitokiintiöjärjestelmän poistuminen luo epävarmuutta maitomarkkinoille. Suomalaisen maidontuotannon toimintaedellytykset tulee turvata tulevaisuudessa esimerkiksi sektorille suunnattujen erityisten tukien muodossa.
- EU:n sokerin- ja tärkkelysperunan tuotannon kiintiöt ja kansallinen tuki ovat turvanneet suomalaisen sokerin- ja perunatärkkelyksen tuotannon jatkumisen. Näiden sektoreiden tuotannon jatkumiselle tulee löytää keinoja myös mahdollisen kiintiöjärjestelmän lakkautuksen jälkeen.
- Säävaihteluiden ja hintaheilahdusten odotetaan jatkuvan, joten interventiovarastoja tarvitaan edelleen turvaverkkona etenkin vilja- ja maitosektorilla. Yksityisen varastoinnin tukien mak-

LAUSUNTO

8.12.2010

samisen mahdollisuus tulee säilyttää meijeri- ja lihatuotteille. Uusien riskinhallintavälineiden, kuten tulovakuutusjärjestelmien, kehittäminen on tärkeää.

- Vientitukia tulee voida maksaa EU:n tekemien kansainvälisten sitoumusten rajoissa. Kansainvälisten kauppasopimusten myötä kaupankäynti vapautuu ja kilpailu sisämarkkinoilla kiihtyy. Tuonnin lisääntyessä on tärkeää, että elintarvikeviennin mahdollisuuksista yhteisön ulkopuolelle huolehditaan. EU:n maataloustuotteiden menekinedistämiseen ja tiedottamiseen tulee varata riittävä rahoitus ja toimintaan liittyvää ohjelmabyrokratiaa tulee oleellisesti vähentää, jotta toimijat voisivat tarjottuja keinoja järkevästi hyödyntää.
- Ilmastonmuutoksen torjuminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä eläinten hyvinvoinnin edistäminen tulee huomioida maaseudun kehittämissuunnitelmassa entistä vahvemmin tarjoten tuottajille tukielementtejä uusien käytäntöjen ja toimien edistämiseksi.
- EU:n omavaraisuus on erittäin alhainen kotieläinsektorille tärkeän kasvivalvauksen tuotannossa. Häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi tulisi kehittää maatalouspolitiikan keinoja lisätä kasvivalvauksituotantoa EU:ssa. Samalla EU:n tulee kuitenkin huolehtia siitä, että tärkeiden raaka-aineiden, kuten soijan, tuonti on mahdollista kohtuullisilla kustannuksilla.
- EU-tuotannolle on asetettu muuta maailmaa tiukempia hygieniavaatimuksia, tuotteiden jäljitettävyyteen, eläinten hyvinvointiin ja ympäristön huomioimiseen liittyviä vaatimuksia. Kolmansista maista tuotavien elintarvikkeiden tulee täyttää samat vaatimukset kuin mitä EU:ssa valmistetuilta tuotteilta edellytetään. EU:n eläinten hyvinvointi- ja ympäristösääntöjä tulee vaatia huomioiduksi entistä vahvemmin EU:n ja sen kauppakumppaneiden kahdenvälisissä sopimuksissa, kansainvälisen kaupan neuvotteluissa ja muussa kansainvälisessä toiminnassa. EU:n kuluttajille tulisi suunnata tiedotuskampanjoita EU:n omalle elintarviketuotannolle asetettamista vaatimuksista tuotantoeläinten hyvinvoinnissa.
- Elintarvikeketjun toimivuus on tärkeää kaikille ketjun toimijoille. Tasapainoiset kaupalliset suhteet parantavat ketjun toimintaa ja hyödyttävät myös kuluttajaa. Sopimuskäytäntöjä ei kuitenkaan tule jäykistää ottamalla käyttöön sellaisia standardisopimuksia ja ohjeita, jotka rajoittaisivat vapaata liiketoimintaa tai heikentäisivät suomalaisen elintarvikeketjun kilpailullista asemaa. Elintarvikeketjun toimivuuden tarkasteluun on perustettu ketjun eri osien edustajista, eri maiden ministereistä sekä komission ja parlamentin edustajista muodostuva ryhmä (High Level Forum), joka tutkii eurooppalaisia elintarvikeketjun sopimussuhteita, kilpailukykyä, hintamonitorointia ja logistisia kysymyksiä. Korkean tason foorumin tekemä työ tulee huomioida myös maatalouspolitiikan valmistelussa.

Kunnioitavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO ry

Heikki Juutinen
toimitusjohtaja